

bele Tjenestetiden i to Aldersklasser, nemlig en Fædrestyrke, som omfatter Aldersklasserne fra det 20de til det 32te Aar, og en Krigsforstærkning, som omfatter Aldersklasserne fra det 32te til det 44de Aar, altsaa 12 Aar i hver Klasse. Dette er altsaa forholdsvis en Lettelse eller Lømpelse i Tjenestehyrden i og for sig betragtet med Hensyn til Tiden; men det forekommer mig, dog, at 12 Aars Fædrestjeneste med Forpligtelse til at indkalbes til aarlig Øvelse er et ganske anstændigt Offer, især naar man seer hen til, at enhver Mand er pligtig til at tjene. Der eksisterer jo nemlig ingen fritagelse ved Lodtrækning eller Stilling; forøvrigt findes der nogle faa personlige fritagelser. Jeg troer, at den foreslaaede Ordning vil være tilstrækkelig til at bibringe Mandstabet den fornødne Uddannelse; det er jo ogsaa under Forudsætning af en Armeoorganisationsplan, der foreskriver en bedre Rekruttskole, end det hidtil har været Tilfældet. Der er optaget den Bestemmelse, at det tjenstpligtige Mandstabs i Kjøbstæderne efter 6 Aars Tjeneste i Militiisen skal overgaae til Kjøbstædernes Brand- og Politikor og tjene der i 10 Aar. Dette Mandstabs kommer saaledes til at gjøre aktiv Tjeneste i 16 Aar, istedetfor at det ellers i Almindelighed kun vil være 12 Aar; men dette troer jeg vil kunne forsvares. Det begrundes nemlig deri, at Brand- eller Polititjenesten i og for sig ansees for at være af en lettere Natur, og dertil kommer ogsaa, at da de militaire Skoler, Øvelser og Møder jo i Reglen ville falde ved en eller anden Kjøbstad, vil Tjenesten ogsaa derved blive lettere for dem, der hører i Kjøbstæderne, idet de, da de ere nærmere ved Øvelsespladserne, ville kunne forblive i deres Hjem. Med Unntagelse af disse Punkter er Forslaget overeensstemmende med det oprindelige af Regjeringen forelagte. Sluttelig skal jeg kun tillade mig at gjøre opmærksom paa, at saaledes som Begyndelsen af § 1 er affattet, vil efter min Mening Forslaget kunne gøres til Lov og bringes til Anvendelse, uafhængig af, om det Folkethinget af Regjeringen forelagte Lovudkast om Værnepligt for Kongeriget Danmark bliver til Lov eller ikke.

Lange: Den ærede Forslagsstiller bemærkede, at Hensigten med dette Lovforslag var, at

det skulde svare til Værnepligtsloven for Danmark. Saaledes har jeg ogsaa opfattet det, men jeg finder da, at det ikke burde have til Overskrift, som det nu hedder: „Om Tjenestpligtens Opfyldelse i Bornholms Militi“, men at det hellere maatte hedde: „Om Værnepligtens Opfyldelse ved Bornholms Militi“. Jeg finder ogsaa, at det ikke er ganske correct, naar det hedder i § 1 i Begyndelsen, at Bornholm har „i Kraft af den for Kongeriget Danmark gjældende Værnepligtslovgivning sin egen Lovgivning, Militiisen“. Det hedder i Værnepligtslovens § 3, at Bornholm har sit eget Forsvarsvæsen. Værnehyrden, mener jeg, bør i det Hele, overeensstemmende med den Mand, der hersker i Værnepligtsloven, være saavidt muligt een og for Bornholm og Kongeriget i Almindelighed, og jeg finder derhos hverken nogen tilstrækkelig Grund til de mange fritagelser, som nævnes i § 2, ei heller til, at Tjenestetiden skal være enten kortere eller længere end den, der foreskrives i Værnepligtslovens § 32. Jeg finder, at naar Tjenestetiden blev saaledes, som den i Værnepligtsloven er bestemt, nemlig 16 Aar, hvoraf de 8 Aar skulde affjenes ved Fædrestyrken og de 8 Aar derimod ved Forstærkningen, saa vil det være i fuldkommen Harmoni med Værnepligtslovgivningen i Almindelighed, dog saaledes, at den almindelige Forpligtelse, som efter Værnepligtslovens § 34 paahviler Enhver til endog efter 38 Aars Alderen at gribe til Vaaben, naar Landet udsættes for fjendtligt Overfald, bør vedblive. Det hedder ogsaa i det forelagte Lovforslags § 1, andet Punktum: „I denne Bøvløsting er enhver paa Bornholm født og der hjemmehørende vaabenfør Mand pligtig til at tjene i 24 Aar“, men dette kan dog ikke, hvis det Lovudkast om Værnepligt for Kongeriget Danmark, der har været til tredie Behandling her i Thinget, bliver ophøiet til Lov, gjælde om de Befarne. Naar det hedder i sidste Punktum af samme Paragraph, at Mandstabet af Krigsforstærkningen er i Fædrestid fritaget for al Tjeneste i Militiisen, saa forekommer det mig, at denne Bestemmelse ogsaa er noget besynderlig. Meningen er vel, at Forstærkningen, ligesom efter Værnepligtslovens § 30, skal „ordentligvis“, som det hedder i Værnepligtsloven, i Fædrestid